

Милча Мадих

**Велибор Берко Савић: ЧИЧА ИЛИЈА СТАНОЈЕВИЋ –
НАЈЛЕПША ПРИЧА СТАРОГ БЕОГРАДА**, Ваљево–Београд 2010,
Југословенска кинотека и Самостални издавач ауторских дела „Берко“

Књига о једном од најпознатијих и најпопуларнијих драмских уметника с краја 19. и првих деценија 20. века у Србији, настала је вишегодишњим истраживањем архивске грађе, штампе, објављених књига и чланака. У обимном тексту од преко 850 страница текста, фотографија и илустрација, аутор излаже биографске податке о Чича Илији Станојевићу, почев од рођења и раног детињства, првих искустава и опредељивања за будућу богату и бурну каријеру драмског уметника, у првом реду аутентичног глумца, не мање успешног редитеља, писца драмских дела, прича и фељтона. Илија Станојевић према непровереним подацима, рођен је око 1858. године у Београду. Одрастао и формирао се као личност у варошици тек ослобођеној од Отоманске власти, мешавини оријенталне културе са свежим продором европских вредности и културе али и на епском наслеђу и романтичарском заносу пробуђене самосвести о припадности српском народу.

Аутор књиге стрпљивим прикупљањем чињеница и архивске грађе из живота и уметничког стваралаштва Илије Станојевића, сачинио је обимно дело које аутентично сведочи о огромном доприносу и наслеђу који је оставио свом народу. После кратке уводне речи Боривоја С. Јовановића,

аутор књиге кроз наредних десетак поглавља излаже: животни и професионални пут драмског уметника, објављене фељтоне, приче, личне доживљаје, његова драмска дела; „Потера“ и „Дорћолска посла“, изводе текстова улога које је остваривао у позоришту, шта су други рекли и написали о уметнику, његов бојемски живот на Скадарлији и Дорћолу, где је оставио најлепшу причу старог Београда.

Као драмски уметник Чича Илија је најдуже остао привржен Народном позоришту у Београду, неколико година борави у Новом Саду, где игра више улога у представама Српског народног позоришта. Током свог релативно дугог професионалног деловања, гостовао је широм Србије а појављује се и у Мостару, Требињу, Скопљу, Загребу и другим срединама, где је био увек радо виђен као врстан глумац и редитељ. Поред осталог Чича Илија је један од пионира драмске уметности на филму код нас, учествује као редитељ и глумац у првим филмовима снимљеним на теме из националне историје („Карађорђе“ и други). Књига Берка Савића о Чичи Илији Станојевићу је својеврсна споменица овом барду драмске уметности с краја 19. и прве три деценије 20. века, који је један од утемељивача модерног националног театра.